

Vijeće
Europske unije

Bruxelles, 1. srpnja 2025.
(OR. en)

**Međuinstitucijski predmet:
2025/0125(NLE)**

10217/25
ADD 1

LIMITE

CCG 24

ZAKONODAVNI AKTI I DRUGI INSTRUMENTI

Predmet: ODLUKA VIJEĆA o utvrđivanju stajališta koje treba zauzeti u ime Europske unije u pisanom postupku sudionica Sporazuma o službeno podupiranim izvoznim kreditima u pogledu pojedinačnog posebnog dogovora kojim se produžuje prihvatljivost Ukrajine za vezanu pomoć

NACRT

POJEDINAČNOG POSEBNOG DOGOVORA

EU sudionicima može predložiti sljedeći pojedinačni posebni dogovor:

1. Referentni broj: Potrebno je utvrditi.
2. Ime odredišne zemlje: Ukrajina
3. Ime kupca / korisnika kredita: Nije primjenjivo.
4. Opis transakcije: Nije primjenjivo.
5. Uvjeti

U skladu sa svim ostalim člancima Sporazuma.

6. Prijedlog pojedinačnog posebnog dogovora

Odobranje prihvatljivosti Ukrajine za primanje vezane pomoći, s minimalnom razinom povlastica od 35 %, kao iznimka od kriterija utvrđenih u članku 32. Sporazuma.

Mjera će stupiti na snagu odmah i ostati na snazi dvije godine nakon stupanja na snagu.

Za transakcije obuhvaćene područjem primjene Sporazuma može se pružiti službena potpora u skladu s uvjetima ovog pojedinačnog posebnog dogovora pod uvjetom:

- da je zahtjev za vezanu pomoć zaprimljen najkasnije do kraja razdoblja valjanosti ovog pojedinačnog posebnog dogovora, i
- da je datum konačne obveze u razdoblju od 18 mjeseci nakon isteka razdoblja valjanosti ovog pojedinačnog posebnog dogovora.

7. Natječajno razdoblje: Nije primjenjivo.

8. Nacionalnost i nazivi poznatih podnositelja ponuda: Nije primjenjivo.

9. Ostale informacije

U skladu s člankom 32. Sporazuma vezana pomoć ne odobrava se zemljama čiji je BND po glavi stanovnika, prema podacima Svjetske banke, iznad gornje granice za zemlje nižeg srednjeg dohotka. Za potrebe prihvatljivosti za vezanu pomoć u okviru Sporazuma, zemlja će promijeniti kategoriju tek nakon što njezina kategorija prema Svjetskoj banci ostane nepromijenjena dvije godine zaredom. Svjetska banka svake godine 1. srpnja ažurira razvrstavanje zemalja prema dohotku na temelju njihova BND-a po glavi stanovnika (metoda Atlas) za prethodnu kalendarsku godinu.

Na temelju podataka iz 2023. Svjetska banka je 1. srpnja 2024. prvi put svrstala Ukrajinu u kategoriju zemalja s višim srednjim dohotkom (4950 USD BND-a po glavi stanovnika, dok je prag za zemlje s višim srednjim dohotkom utvrđen u iznosu od 4516 USD¹). S obzirom da je Svjetska banka 1. srpnja 2025. potvrdila to razvrstavanje, tajništvo OECD-a će za potrebe Sporazuma automatski svrstati Ukrajinu u kategoriju zemalja koje ne ispunjavaju uvjete za primanje vezane pomoći.

U tom kontekstu odredbe članka 32. Sporazuma o metodologiji za utvrđivanje statusa prihvatljivosti zemlje nisu primjerene za odražavanje posebne situacije u Ukrajini.

Povećani BND po glavi stanovnika Ukrajine i svrstavanje u višu kategoriju dohotka prema Svjetskoj banci, koji su posljedica građevinske aktivnosti povezane s naporima koje Ukrajina ulaže u obnovu, smanjenjem broja stanovnika i povećanjem cijena, ne bi trebali dovesti do toga spriječe Ukrajinu da primi vezanu pomoć jer to ne bi služilo glavnom razlogu za zabranu vezane pomoći u zemljama s višim srednjim dohotkom, tj. izbjegavanju narušavanja trgovine i poticanju financiranja izvoza prema standardnim uvjetima Sporazuma, a ne prema uvjetima vezane pomoći. Ukrajina je i dalje znatno pogođena krizom, a svrstavanje u višu kategoriju dohotka Svjetske banke ne odražava stvaran znatni rast ukrajinskog gospodarstva u mjeri koja je dovoljna da se promiče standardna trgovina, a ne pomoć. Naprotiv, za sudionice je ključno da svi mogući vanjski izvori budu dostupni za financiranje obnove Ukrajine tijekom ograničenog razdoblja.

¹ Ukrajinski BND po glavi stanovnika 2023. se povećao za 26 %. Bruto nacionalni dohodak Ukrajine po glavi stanovnika 2022. bio je znatno ispod praga za zemlje s višim srednjim dohotkom (3930 USD dok je prag za zemlje s višim srednjim dohotkom utvrđen u iznosu od 4466 USD).

Nadalje, odluka da se pri utvrđivanju statusa prihvatljivosti za vezanu pomoć ne slijedi razvrstavanje zemalja Svjetske banke ne bi bila presedan za sudionice. Sudionice su 1991. odlučile da zemlje bivšeg istočnog bloka ne ispunjavaju uvjete za primanje vezane pomoći, neovisno o njihovoj kategoriji prema klasifikaciji zemalja Svjetske banke. Ta je odredba (takozvana „meka zabrana“) bila uključena u Sporazum do 2012.

Nadalje, valja napomenuti da Svjetska banka trenutačno provodi reviziju svoje metodologije za razvrstavanje zemalja po dohotku.

Naposljetku, prihvaćanje ovog predmetnog pojedinačnog posebnog dogovora ne bi trebalo predstavljati „automatski primjenjiv“ presedan za buduće slučajeve izvanrednog geopolitičkog i gospodarskog stanja, koji se trebaju razmotriti i analizirati jednako pomno.
